

**VERANDERING
BEGINT IN
OOSTERHOUT**

**VERKIEZINGSPROGRAMMA
2018-2022**

GROENLINKS

OOSTERHOUT

Het kan anders. Het moet anders. Ook in Oosterhout.

GroenLinks staat voor verandering. Wij staan voor een nieuwe manier van politiek bedrijven. Voor een politiek waarin niet de winst op korte termijn centraal staat, maar ons gemeenschappelijke belang op de lange termijn. Wij staan voor eerlijk delen. Wij staan voor verbinding, vertrouwen en hoop, in plaats van verdeeldheid.

Een sociaal Oosterhout

GroenLinks wil dat iedereen in Oosterhout mee kan doen en optimale kansen heeft om zich te ontplooiën en zijn leven zelf vorm te geven, hetzij via een betaalde baan, vrijwilligerswerk of op school.

Als het mensen zelf niet lukt om een baan te vinden, dan willen wij dat de gemeente helpt. Als mensen hun baan verliezen of ziek worden, moet er een goed sociaal vangnet zijn. Oosterhout mag mensen nooit in de steek laten.

GroenLinks vindt ook dat ieder kind een goede start en een eerlijke kans verdient. Om goed te kunnen leren op school, maar ook om te ontdekken wat zijn of haar dromen zijn. Een sociale gemeente bevordert ook dat ouderen en mensen met een beperking zolang als zij willen thuis kunnen blijven wonen. En wat dat wonen betreft: We moeten zorgen voor voldoende sociale huurwoningen en voldoende huur- en koopwoningen voor starters en mensen met een middeninkomen.

In de zorg staan niet regels en structuren centraal, maar aandacht voor de mens. Er is ruimte om te kijken naar wat mensen kunnen en wat zij zelf willen en daarbij in voorkomende gevallen de nodige ondersteuning krijgen.

Een groen Oosterhout

GroenLinks wil dat mensen kunnen leven en hun kinderen kunnen opgroeien in een groene en gezonde omgeving. Daarom kiezen wij voor schoon vervoer zonder uitstoot, voor mooie groene wijken met ruimte om te spelen en te sporten en voor energieneutrale huizen.

We kiezen voor schone, groene en gezonde oplossingen om bij te dragen aan een gezonde planeet en een evenwichtig klimaat. Ook in onze eigen gemeente Oosterhout moeten we met groen beleid voorkomen dat toekomstige generaties de dupe worden van op (nagenoeg) alleen op economisch gewin gebaseerde beslissingen. In zo'n gemeente staan mens en dier centraal. Dus niet uitsluitend economisch handelen centraal. Voor zo'n gemeente willen wij ons inzetten.

Een open Oosterhout

GroenLinks heeft vertrouwen in mensen. Wij geloven dat ieder mens zelf wat van zijn of haar leven wil maken en zelf wil bijdragen aan de eigen omgeving. Daarom vinden wij het belangrijk dat burgers zeggenschap over en verantwoordelijkheid hebben voor die eigen

leefomgeving. Dit betekent dat er veel zaken op wijk- of buurtniveau aangepakt kunnen en moeten worden.

Wij geven ruimte aan betrokken burgers die hun buurt groener, mooier, schoner of veiliger willen maken. En daarom geven wij ruimte aan de wensen en mogelijkheden van mensen zelf, in plaats van de regels en structuren van organisaties blindelings te volgen.

Wij zijn ons er van bewust dat een verkiezingsprogramma niet voor iedereen de meest spannende leesstof is. Toch hopen, of eigenlijk vertrouwen wij erop dat het lezen van ons programma u de overtuiging geeft om op 21 maart 2018 op GroenLinks Oosterhout te stemmen.

SPEERPUNTEN VOOR 2018-2022

- Geld dat bedoeld is voor de zorg, wordt alleen besteed aan de zorg.
- Oosterhout wordt voor 2050 een energieneutrale gemeente.
- We geven ruimte aan Oosterhouters die hun buurt groener, mooier, schoner of veiliger willen maken.
- De luchtkwaliteit in Oosterhout moet omhoog, zo kunnen we allemaal gezonde lucht inademen.
- We bestrijden de armoede onder gezinnen, zodat niemand buitenspel komt te staan.
- Er komen meer wijkagenten die bovendien meer tijd kunnen besteden in hun wijk.
- We zorgen voor voldoende basisscholen, zodat kinderen in de bebouwde kom lopend naar school kunnen.
- Fietzers en voetgangers krijgen voorrang op de belangrijkste verkeersaders in Oosterhout.
- We behouden de natuurgebieden rondom Oosterhout, er is daar geen ruimte voor bebouwing of nieuwe wegen.
- Oosterhout start een pilot met het basisinkomen.
- We behouden de huidige functies van het Amphia ziekenhuis.

HOOFDSTUK 1: EEN SOCIAAL OOSTERHOUT

Iedereen wil zijn of haar leven naar eigen inzicht kunnen inrichten. GroenLinks staat voor een lokale overheid die daarvoor de voorwaarden schept. Met een eerlijke kans op werk, een fatsoenlijk inkomen, een betaalbare woning, uitstekend onderwijs en goede zorg. GroenLinks kiest voor een Oosterhout waarin we eerlijk delen.

Eerlijke kansen

Wie je ouders zijn, mag niet bepalen hoe ver je kunt komen of hoe groot je kunt dromen. Ieder kind verdient een goede start. Ons onderwijs moet er daarom op zijn gericht om de achterstanden waarmee kinderen beginnen, weg te werken en zo de talenten van kinderen verder te ontwikkelen. Geen enkele jongere mag voortijdig afhaken of worden afgeschreven. Iedereen die leerplichtig is zit op school of volgt een leer-werktraject. Op school en daarbuiten geven wij kinderen de ruimte met voldoende sport- en speelvoorzieningen.

Soms komen kinderen of jongeren in zulke grote problemen dat zij hulp nodig hebben. GroenLinks vindt dat jeugdzorg snel en het liefst preventief moet kunnen optreden, omdat zo veel leed kan worden voorkomen. Wij vinden wachtlijsten echt onacceptabel. De zorg moet goed aansluiten bij wat kinderen en jongeren nodig hebben. Daarom hebben kinderen en hun ouders ook zélf een stem in het zoeken naar de beste oplossing.

Iedereen doet mee

GroenLinks wil dat iedereen mee kan doen in de samenleving. Via betaald werk, school, mantelzorg of vrijwilligerswerk. Als dat niet lukt, is het taak van de overheid om mensen te helpen, bijvoorbeeld met extra ondersteuning of begeleiding. Ons uitgangspunt is altijd: minder regels en meer vertrouwen in de keuzes van mensen zelf. Wij willen af van de onnodige regels voor mensen met een bijstandsuitkering. Wij vinden dat zij meer mogen bijverdienen en willen dat er minder dwang wordt opgelegd.

Menselijke zorg

Ouderen en mensen met een beperking verdienen menselijke zorg. GroenLinks wil dat mensen zo lang mogelijk thuis kunnen blijven wonen in hun eigen, vertrouwde omgeving. In de zorg staan mensen die hulp nodig hebben centraal, met hun eigen talenten en hun eigen behoeften. Dát moet het uitgangspunt zijn, in plaats van de regels van de gemeente of de bevoegdheden van de afdelingen.

Wij vinden ook dat de zorg breder moet zijn dan alleen het beter maken van de patiënt. Er moet oog zijn voor álle problemen waar mensen mee te maken hebben: werk, inkomen, wonen, gezondheid en jeugdzorg. Al die terreinen moeten niet apart, maar in samenhang worden aangepakt. Het is belangrijk dat professionele hulpverleners goed met elkaar samenwerken en elkaar snel weten te vinden. Van het sociale wijkteam verwachten we een 'eropaf-mentaliteit': als mensen zich bij het loket melden omdat het water hen aan de lippen staat, wordt er geen afspraak voor over zes weken gemaakt, maar word je meteen geholpen.

Door sport en beweging te stimuleren, te werken aan gezonde lucht en gezonde voeding aan te bieden op scholen, willen we ziekte en andere gezondheidsproblemen proberen te voorkomen.

Betaalbare woningen

Wonen is een basisbehoefte. Dit betekent dat voor iedereen een goede en betaalbare huur- of koopwoning voorhanden moet zijn. Om Oosterhout een economisch sociaal levendige gemeente te laten blijven, een gemeente met een heterogene bevolking, zowel naar leeftijd als naar inkomen, is diversiteit in woningbouw geboden. Bepaalde categorieën inwoners, en we denken hierbij in het bijzonder aan jongeren en jonge gezinnen met een laag inkomen, moeten meer kansen krijgen op de woningmarkt. Dat geldt evenzeer voor zorgbehoevende ouderen. GroenLinks wil hierover harde afspraken met Thuisvester maken.

De kansen die nieuwbouw en herstructurering bieden moeten we ten volle benutten. Daarnaast zijn de mogelijkheden van bestaande woningen te optimaliseren.

Voor alle vormen van nieuwbouw geldt dat dat die zoveel mogelijk flexibel moet zijn. Woningen moeten gemakkelijk aan een nieuwe functie of aan nieuwe bewoners kunnen worden aangepast, bijvoorbeeld voor ouderen en gehandicapten. Het spreekt vanzelf dat nieuwbouw duurzaam moet zijn, zowel met betrekking tot materiaalkeuze, de afwerking en het bouwproces zelf, als voor wat het energieverbruik betreft. Dat is niet alleen goed voor de portemonnee van de bewoners, maar ook voor het klimaat.

Onderwijs

Goed onderwijs is alleen mogelijk in schoolgebouwen die passen bij de eisen van deze tijd: schoon, veilig, comfortabel en groen. De huidige schoolgebouwen in Oosterhout dienen verduurzaamd te worden en nieuwe schoolgebouwen dienen energieneutraal te zijn. Ook de schoolpleinen worden aan de nieuwe eisen aangepast: deze worden zoveel mogelijk vergroend en gaan deel uitmaken van de openbare ruimte, zodat ze ook na schooltijd naar hartenlust gebruikt kunnen worden. Onderwijs moet er naast het leren van basisvaardigheden als rekenen, lezen, enz. ook op gericht zijn kinderen en jongeren te stimuleren om zich te ontwikkelen tot sociale, verantwoordelijke en zelfredzame volwassenen. Ook heeft het de ambitie om alle leerlingen op een optimaal niveau te laten komen. In een school met dit onderwijs staat de leerling, in al zijn diversiteit, centraal. Het is ook een school die haar personeel de kans biedt zijn talenten te gebruiken en te ontwikkelen.

GroenLinks is voorstander van kindcentra, waar niet alleen onderwijs wordt gegeven, maar waar ook kinderopvang is en allerlei naschoolse activiteiten voor jongeren en ouders plaatsvinden. Waar wordt samengewerkt met welzijns- en zorginstellingen, maar ook met culturele- en sportverenigingen. Wij juichen deze ontwikkeling toe, omdat dit bijdraagt aan de brede ontplooiing van kinderen. Een school kan zo uitgroeien tot een kindcentrum waar onderwijs, ondersteuning en vrije tijd samenkomen en waar de basisbehoeften van jeugdigen en hun opvoeders centraal staan. De gemeente moet die ontwikkeling naar een kindcentrum stimuleren, door samenwerking en afstemming van allerlei instellingen, zoals bijvoorbeeld sportverenigingen, Theek 5 en H19, te bevorderen en door schoolgebouwen hiervoor geschikt te maken.

Kinderen met een taalachterstand nemen deel aan de voorschoolse educatie, zodat ze zonder achterstand aan de basisschool kunnen beginnen. De overstap van de voorschoolse educatie naar de basisschool verloopt soepel. Dit realiseren we doordat de voorschoolse educatie in de kindcentra gevestigd zijn.

✓ In de kindcentra wordt het belang van goede voeding uitgedragen middels lessen over gezonde voeding. Ook stimuleren we dat kinderen in een schooltuin kunnen werken.

De school is een vindplaats voor kinderen die enige vorm van ondersteuning nodig hebben, zowel in de thuissituatie als op school. Het is dan ook van groot belang dat er bij elk ondersteuningsteam iemand van het Sociaal Wijkteam aanwezig is. Op deze manier kunnen we preventief werken en wordt er vroegtijdig gesignaleerd. Bovendien is de stap naar school voor veel opvoeders een kleine, terwijl de stap naar de hulpverlening vaak een (te) grote is.

De volgende punten zijn voor GroenLinks van belang:

- Basisscholen worden integrale kindcentra en elementen van het concept worden ook in het voortgezet onderwijs toegepast.
- De gemeente zorgt dat het aanbod van het beroepsonderwijs aansluit bij de behoefte van het bedrijfsleven. Er wordt een zo breed mogelijk aanbod van stageplekken in de gemeente gecreëerd.
- De gemeente werkt met scholen samen om onderwijsparticipatie te stimuleren en verzuim en schoolverlaten te voorkomen.
- De gemeente werkt met scholen samen op het punt van jongerenbeleid en ter voorkoming van overlast rondom de scholen.
- Gelden vanuit de jeugdzorg worden vrijgemaakt voor schoolmaatschappelijk werk, de aanwezigheid van het Sociaal Wijkteam bij alle ondersteuningsteams op de scholen, onderwijsbegeleiding en de opzet van kindcentra.
- Scholen hebben bij voorkeur geen dependances: alle klassen op dezelfde locatie.
- Goede spreiding van het openbaar onderwijs in Oosterhout.
- Schoolpleinen worden groen ingericht.
- Vestiging van het MBO in Oosterhout.

Jeugd

Op het gebied van de jeugdzorg is veel veranderd. Oosterhout heeft veel taken die onder het rijk vielen overgenomen. GroenLinks wil ervoor zorgdragen dat de kwaliteit van de zorg niet lager wordt als gevolg van bezuinigingen: professioneel wat professioneel nodig is! Niet de regeltjes maar de mensen moeten voorop staan. Ongelijke toegankelijkheid van voorzieningen tussen gemeenten en binnen de gemeente moet voorkomen worden. Daarnaast moeten we inzetten op preventie en voorlichting. Op deze manier kunnen we erger voorkomen. Scholen en verenigingen kunnen hier een belangrijke rol spelen; de jeugd brengt hier immers een groot deel van de tijd door. GroenLinks pleit er dan ook voor om de expertise van het Sociaal Wijkteam meer in te zetten op scholen en verenigingen. Verder zet GroenLinks in op nieuwe communicatiemiddelen om te zorgen dat jongeren en opvoeders makkelijker en vanzelfsprekender bij het Sociaal Wijkteam komen met vragen over opvoeden en opgroeien. Bovendien praten we niet over jongeren, maar mét jongeren. Zij hebben zelf een stem in de aanpak van hun problemen. Dit geldt vanzelfsprekend ook voor de inrichting van de leefomgeving: GroenLinks luistert naar de ideeën en probeert hier, samen met jongeren, uitvoering aan te geven. Jongeren worden uitgedaagd om positieve initiatieven te nemen. De gemeente zorgt ervoor dat deze ook uitgevoerd kunnen worden.

De volgende punten zijn voor GroenLinks van belang:

- Geld dat bestemd is voor het sociaal domein wordt alleen aan het sociaal domein uitgegeven.
- Oosterhout investeert in het voorkomen van problemen; voorkomen is beter dan genezen.
- Voorkomen van wachtlijsten in de jeugdzorg, voldoende aanbieders in Oosterhout en haar directe omgeving.
- Iedere lente een 'wijk-kijk': samen met de buurtkinderen inspecteert de gemeente de speelplekken. Wat kapot is, wordt gerepareerd of vervangen.
- Problemen met hangjongeren worden opgelost in samenspraak met deze jongeren en de omwonenden.
- De gemeente speelt, samen met JUZT, een actieve rol in het werven van pleeggezinnen.
- Het oprichten van een Jeugdraad.
- Het ondersteunen van scoutingverenigingen
- Scholing op signaleren van verschillende vormen van kindermishandeling.

Sportbeleid

Sport is geen luxe. Niet alleen zorgen sportvoorzieningen verspreid over de stad voor een plezierig leefklimaat, het heeft ook een sociale component door het verenigingsleven. Maar dat niet alleen. Een goed sportbeleid kan ook kostenbesparend werken. Het is immers bekend dat steeds meer mensen, en zeker ook jeugd, aan bewegingsarmoede lijden. Met overgewicht en de daarmee samenhangende gezondheidsproblemen zoals o.a. diabetes II en hart- en vaatziekten als gevolg. Wat weer een grote kostendruk legt op de gezondheidszorg.

Goede sportvoorzieningen maar ook speelmogelijkheden voor kinderen en jeugdigen in de wijk zijn dan ook van groot belang. Zeker daar waar armoede deelname aan reguliere sport moeilijk maakt. Daarnaast kan beweging worden gestimuleerd via scholen (onder meer door aantrekkelijke schoolpleinen) en de naschoolse opvang / brede scholen. Het moet voor iedereen in Oosterhout mogelijk zijn om in verenigingsverband te sporten. Door de keuzes die afgelopen jaren zijn gemaakt, kan het zijn dat enkele sportverenigingen de contributies aanzienlijk moeten verhogen om het hoofd boven water te houden. Sommige sporten dreigen hierdoor onbereikbaar te worden voor mensen met een lager inkomen. Dit kan niet de bedoeling zijn. GroenLinks pleit ervoor om alle sporten toegankelijk te laten zijn voor alle inwoners van Oosterhout. Degenen die dit nodig hebben, moeten een beroep kunnen doen op de gemeente voor een tegemoetkoming in de kosten van de contributie. Zoals al gezegd: sport is geen luxe.

Net als het onderwijs zijn sportverenigingen vindplaatsen voor problemen die hun leden hebben op het gebied van welzijn. Trainers kunnen signaleren of er kinderen zijn die enige vorm van ondersteuning kunnen gebruiken. GroenLinks pleit dan ook voor een training voor al die vrijwilligers bij sportverenigingen om deze signalen te herkennen. Verder pleit GroenLinks dat verenigingen hierbij ondersteund worden door het Sociaal Wijkteam middels bijvoorbeeld een wekelijks spreekuur bij de verenigingen. Op deze manier kunnen trainers hun zorgen op een laagdrempelige manier bespreken met een contactpersoon van

GroenLinks maakt zich daarom sterk voor de volgende punten:

- Daar waar mogelijk worden sportvoorzieningen en speelplekken in de wijken aangelegd.
- Handhaven combifunctionarissen (onderwijs-cultuur-sport).
- Stimulering samenwerking tussen zorginstellingen, verenigingen en scholen op sportgebied.
- Leerlingen uit het basis- en voortgezet onderwijs krijgen een kennismakingsprogramma bij de verschillende sportverenigingen.
- Voor senioren komt er een gevarieerd aanbod van sport- en bewegingsactiviteiten, afgestemd op de behoeften van deze doelgroep.
- De temperatuur van het doelgroepenzwembad in de Warande gaat naar 32 graden.
- Sportverenigingen zijn toegankelijk voor sporters met een geestelijke of lichamelijke beperking.
- Het instellen van een spreekuur van het Sociaal Wijkteam bij sport- en scoutingverenigingen.
- Alle kinderen krijgen de mogelijkheid om een zwemdiploma te behalen.

Wonen

Wonen is een basisbehoefte. Dit betekent dat voor iedereen een goede en betaalbare huur- of koopwoning voorhanden moet zijn. Om Oosterhout een economisch sociaal levendige gemeente te laten blijven, een gemeente met een heterogene bevolking, zowel naar leeftijd als naar inkomen, is diversiteit in woningbouw geboden. Bepaalde categorieën inwoners, zoals jongeren en jonge gezinnen met een laag inkomen, moeten meer kansen krijgen op de woningmarkt. Dat geldt evenzeer voor ouderen die zorg behoeven. GroenLinks kiest ervoor om statushouders urgentie te blijven verlenen. Ook voor andere speciale doelgroepen zoals mensen met sociale, financiële of psychiatrische problematiek maken we prestatieafspraken met Thuisvester. Daarnaast zorgen we dat de wachtlijsten voor andere inwoners niet te lang worden.

De kansen die nieuwbouw en herstructurering bieden moeten we ten volle benutten. We denken hierbij aan de realisatie van innovatieve concepten voor specifieke doelgroepen zoals ouderen. Daarnaast willen we de mogelijkheden van bestaande woningen optimaliseren, zowel op het gebied van duurzaamheid als aanpassingen om zo lang mogelijk zelfstandig te kunnen blijven wonen.

Voor alle vormen van nieuwbouw geldt dat dat die zoveel mogelijk flexibel moet zijn. Woningen moeten gemakkelijk aan een nieuwe functie of aan nieuwe bewoners kunnen worden aangepast, bijvoorbeeld voor ouderen, gehandicapten of 'thuiswerkers'. Het spreekt vanzelf dat nieuwbouw duurzaam moet zijn, zowel met betrekking tot materiaalkeuze, de afwerking en het bouwproces zelf, als voor wat het energieverbruik betreft. Ditzelfde geldt natuurlijk ook voor renovatie. Alle nieuwbouwwoningen en te renoveren woningen worden energieneutraal. Ook hierover worden afspraken gemaakt met

GroenLinks wil zich inzetten voor de volgende programmapunten:

- Van nieuw te bouwen woningen is minimaal 40% bestemd voor sociale woningbouw.
- Het bouwen van starterswoningen wordt gestimuleerd door aanpassing van de grondprijs.
- Een actief leegstandsbeleid wordt gevoerd, zoals het tegen lage kosten beschikbaar stellen van leegstaande panden als tijdelijke woonruimte voor jongeren.
- Het omvormen, waar mogelijk, van bedrijfspanden naar (duurzame) woningen.
- Goede en voldoende kleinschalige huisvestingsmogelijkheden voor senioren, jongeren, gehandicapten en andere doelgroepen, ook in de kerkdorpen.
- Woningbeleid dat wordt ontwikkeld in samenspraak met belanghebbenden.
- Nieuwbouw die zoveel mogelijk flexibel van opzet is (levensloopbestendig bouwen) en die bovendien moet voldoen aan eisen van duurzaamheid.
- Er wordt goed gekeken naar de diversiteit bij de opbouw van wijken.
- Het leefbaar houden van de wijken.
- De inzet op energieneutrale woningbouw moet leiden tot lagere woonlasten in zijn totaliteit.
- De gemeente stimuleert de isolatie van en het gebruik van duurzame energie in eigen woningen. zij geeft daartoe tips en voorlichting.
- Starterslening, blijverslening en duurzaamheidslening blijven beschikbaar gesteld.
- Een voorwaarde bij het verlenen van een bouwvergunning is, dat de woning/appartementencomplex toegankelijk is voor mensen met een functiebeperking.
- Soepele gemeentelijke procedures om bestaande woningen toegankelijk te maken voor mensen met een functiebeperking.
- Stimuleren groepswonen en collectief bouwen.

Duurzame economie en werk

Economische ontwikkeling (bevorderen van de bedrijvigheid) en het aantrekken van duurzame werkgelegenheid is een speerpunt voor GroenLinks. De gemeente Oosterhout werkt op het gebied van bedrijvigheid en nieuwe bedrijventerreinen samen met de andere gemeenten in West-Brabant. Op deze manier kan regionaal gecoördineerd worden hoe tegemoet gekomen wordt aan de behoefte van bedrijven voor nieuwe industrieterreinen. Oosterhout zet bij het aantrekken van nieuwe bedrijvigheid vooral in op duurzame bedrijvigheid en bedrijven die zorgen voor veel werkgelegenheid per hectare.

Als wordt ingezet op energiebesparing en toepassing van duurzame energie, dan levert dat veel nieuw werk en bovendien lagere woonlasten op. De omschakeling naar een duurzame economie is dé uitdaging voor alle ondernemers en bedrijven. GroenLinks wil deze overgang faciliteren en groene en innovatieve koplopers alle kansen bieden. De gemeente Oosterhout geeft hierbij natuurlijk zelf het goede voorbeeld

De gemeente gaat in overleg met het onderwijs om te zorgen voor een goede afstemming op de lokale arbeidsmarkt en heeft daarbij in het bijzonder aandacht voor technisch onderwijs op VMBO en MBO niveau.

De gemeente speelt een actieve rol bij de bestuurlijke afstemming binnen en tussen arbeidsmarktregio's.

De gemeente stimuleert duurzame bedrijvigheid, beloont voorbeeldgedrag en geeft zelf het goede voorbeeld op het gebied van (nieuwe) duurzame technieken.

Leegstaande panden worden tegen bepaalde voorwaarden ter beschikking gesteld aan startende ondernemers waardoor deze in de opbouwfase van hun bedrijf minder kwijt zijn aan huisvesting en minder risico's lopen door langdurige contracten.

De gemeente Oosterhout ondersteunt bewoners die samen een coöperatie oprichten.

De gemeente Oosterhout stimuleert en ondersteunt dat het voormalige Galvanitas pand de functie krijgt van een creatief centrum.

In regionaal verband wordt overlegd over de vestiging van nieuwe bedrijven in West-Brabant. Grootschalige bedrijven met weinig werknemers per hectare zijn niet passend voor de maat en schaal van de Oosterhoutse bedrijventerreinen.

De leegstand van stallen op het platteland wordt bestreden door gebruik te maken van de Ruimte-voor-Ruimte regeling en door boeren de mogelijkheid te bieden om meer diensten aan te bieden.

Oosterhout heeft te maken met een bepaalde mate van leegstand op bedrijventerreinen, maar ook in de Oosterhoutse binnenstad. Daar dient het aantal vierkante meter winkelvloeroppervlak te worden teruggebracht volgens de uitgangspunten van de Binnenstadsvisie en gezocht te worden naar andere functies op het gebied van wonen en bedrijvigheid. We maken creatief gebruik van leegstaande panden:

Uitgangspunt voor de toekomstige ontwikkeling van het Oosterhoutse winkelgebied is "Binnenstadsvisie Oosterhout" waarbij het aantal vierkante meter winkelloppervlak in het Oosterhoutse centrum teruggebracht gaat worden.

Het onderzoeken van de mogelijkheden om andere functies (kleinschalige bedrijvigheid, uitgaansmogelijkheden en publieksfuncties stadhuis) onder te brengen in het Oosterhoutse centrum.

Verder wil GroenLinks de werkgelegenheid stimuleren met de volgende maatregelen:

- De gemeente Oosterhout spant zich bij haar acquisitieactiviteiten in voor het aantrekken van (meer) werkgelegenheid biedende duurzame ondernemingen.
- De gemeente kijkt naar de bereidheid van bovenstaande ondernemingen om mensen die een uitkering hebben in dienst te nemen.
- De gemeente heeft een voorbeeldfunctie als het gaat om het in dienst nemen van mensen met een uitkering.

- Samen met de woningbouwcorporaties willen we in Oosterhout blijven zoeken naar mogelijkheden voor betaalbare nieuwbouw en renovatie/verduurzaming van bestaande bouw. Dit levert veel werkgelegenheid op.

Participatie

Alle inwoners moeten de kans krijgen om mee te doen in de samenleving. Betaald werk hebben is hierbij heel belangrijk. Als mensen niet kunnen of mogen meedoen, dan zorgt dit ervoor dat zij minder kansen krijgen om zich te ontwikkelen en minder toegang hebben tot allerlei sociale en professionele netwerken. Dit kan leiden tot een sociaal isolement en een slechtere gezondheid.

Uiteraard streven wij ernaar dat zoveel mogelijk mensen aan de slag komen. Werk geeft niet alleen inkomen, het draagt bij aan emancipatie, het geeft iemand ook zelfvertrouwen en een positie in de samenleving en daarmee welbevinden. We gaan daarbij uit van ieders eigen verantwoordelijkheid, maar hebben ook oog voor het verschil in mogelijkheden. Daarnaast vindt GroenLinks niet dat 'aan de slag komen' alleen een verantwoordelijkheid van de werkloze is. De gemeente en werkgevers moeten hierin mede hun verantwoordelijkheid nemen. Door te strijden tegen arbeidsmarktdiscriminatie, door het bieden van scholingsprogramma's, door deeltijdwerk mogelijk te maken en door ruimere mogelijkheden te creëren voor kinderopvang.

Sinds 2015 is de nieuwe Participatiewet van kracht. Voor GroenLinks is het van belang dat iedereen naar vermogen kan participeren in de Oosterhoutse samenleving. De gemeente heeft hierbij de rol om vooral voor kwetsbare burgers kansen te creëren. Deze kansen kunnen liggen in betaald werk, maar ook in het op een andere manier betrokken zijn bij de samenleving via bijvoorbeeld vrijwilligerswerk of mantelzorg. Betaald werk is in dit geval dus één van de manieren om te participeren in de samenleving, maar niet altijd dé manier. De gemeentelijke sociale dienst moet hierbij oog hebben voor de individuele mens en vooral rekening houden met wat iemand nog wel kan. Indien nodig wordt samengewerkt met de Gemeentelijke Kredietbank, het Sociaal Wijkteam en welzijnsorganisaties. De gemeente heeft hierbij dus een cruciale rol en stimuleert en ondersteunt mensen om hun leven weer op orde te krijgen.

De gemeente Oosterhout zorgt via de Sociale Werkvoorziening voor het voorzien in werk voor die mensen die hiervoor in aanmerking komen en doet er alles aan om de wachtlijsten te beperken. De Sociale Werkvoorziening is hierbij één van de partners, die een rol kan vervullen in het begeleiden van mensen naar de arbeidsmarkt toe. Op het gebied van reïntegratie zorgt de gemeente voor mogelijkheden zodat bedrijven mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt laagdrempelig in dienst kunnen nemen. Voorop staat, dat werk altijd als werk betaald dient te worden en dat betekent dat iemand in elk geval het minimumloon dient te verdienen.

De volgende punten zijn voor GroenLinks belangrijk:

- Bij de re-integratie van mensen wordt rekening gehouden met mantelzorgtaken en zorg voor kinderen.
- Betaling van gangbaar loon bij zogenaamde work-first en participatie projecten.

- Particuliere initiatieven om armoede te bestrijden, zoals de Stichting Leergeld, de Goederenbank, de Voedselbank en Stichting Hergebruik kunnen (blijven) rekenen op gemeentelijke ondersteuning.
- Het bestaande minimabeleid wordt ten minste gehandhaafd. We besteden extra aandacht aan de combinatie van hoge zorgkosten en woonlasten.
- Het minimabeleid is dusdanig ingericht dat kinderen, onafhankelijk van het inkomen van hun ouders, zo volwaardig mogelijk kunnen deelnemen aan de samenleving.
- Bij het verlenen van gemeentelijke opdrachten wordt de voorkeur gegeven aan bedrijven met een evenwichtige personeelsopbouw in die gevallen waarbij dat niet in de weg wordt gestaan door de Europese aanbestedingsregels.
- Individuele begeleiding van ouderen wordt gestimuleerd. Hierbij is speciale aandacht voor 45+’ers gewenst.
- Bij het begeleiden van mensen met een uitkering naar betaald werk staat een duurzame uitstroom voorop. Wanneer betaald werk geen mogelijkheid is, wordt gezocht naar andere maatschappelijk nuttige activiteiten, waarbij de persoon centraal staat. Maatwerk in plaats van regeltjes volgen.
- Mensen met een bijstandsuitkering kunnen voor een bepaalde periode worden gestimuleerd om bij werkgevers aan de slag te gaan waarbij de werkgever het uitkeringsdeel voor zijn rekening neemt en de gemeente dit aanvult tot het minimumloon. Dit maakt arbeid goedkoop voor de werkgever, de gemeente is minder kwijt aan uitkeringen en voor de werknemer loont arbeid en wordt werkervaring opgedaan.
- Er blijft een Sociale Werkvoorziening bestaan, die gezamenlijk met andere gemeenten wordt uitgevoerd.
- Om de arbeidsparticipatie van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt te vergroten worden er social return afspraken gemaakt. Bij aanbestedingen wordt dit verplicht gesteld.

Zorg en welzijn

Sinds 2015 heeft de gemeente er veel taken op het gebied van zorg bijgekregen. GroenLinks staat voor een goede toegankelijkheid van de zorg voor iedereen die dat nodig heeft. Waar mensen het met een klein steuntje in de rug zelf kunnen, is de gemeente alleen maar tijdelijk nodig om te helpen. Waar mensen langdurig of blijvend zorg nodig hebben, dienen ze deze zorg ook te krijgen. De grenzen van de zelfredzaamheid van mensen moeten goed in de gaten gehouden worden. Een gemeente dient dus een goed beeld te hebben van de zorgbehoefte van haar inwoners. Het Sociale Wijkteam moet daarom kennis hebben van de wijk en kunnen herkennen aan welke zorg mensen behoefte hebben. Het zo goed mogelijk helpen van mensen moet hierbij centraal staan en niet het op een zo goedkoop mogelijk manier oplossen van een bepaald probleem. Goed doorvragen om de zorgvraag echt duidelijk te krijgen is van belang. Een Sociaal Wijkteam moet bovendien proactief handelen en afgaan op signalen die het krijgt. Voorkomen moet worden dat mensen achter de voordeur verkommeren als gevolg van bezuinigingen en stelselherzieningen.

Een speerpunt op het gebied van zorg en welzijn is het ontwikkelen van ontmoetingsplaatsen voor mensen met en zonder beperkingen. In een tijd dat traditionele

verbanden steeds meer verdwijnen is dit absoluut noodzakelijk. De activiteitencentra dienen daarom verder ontwikkeld te worden. Dit betekent dat de activiteitencentra een actievere rol dienen te gaan spelen in het ontwikkelen van activiteiten en het ondersteunen van initiatieven op dit gebied. De verenigingen dienen weer welkom te zijn in de centra omdat ook zij een belangrijke rol vervullen binnen het sociale leven van Oosterhout. De gemeente biedt ruim baan aan initiatieven van inwoners op het gebied van zorg en welzijn. Een voorbeeld hiervan is de Floraliatuin die een locatie voor dagbesteding gaat worden. Hierbij werkt de gemeente zoveel mogelijk samen met inwoners en krijgen alle aanbieders van zorg en welzijn gelijke kansen. Bij de uitvoering van welzijnsactiviteiten in het algemeen moet voorkomen worden dat welzijnsorganisaties een monopoliepositie krijgen. De gemeente stelt zich open op naar nieuwe aanbieders op welzijnsgebied en geeft iedereen gelijke kansen. Goede medische voorzieningen zijn belangrijk voor alle Oosterhouters. Het Amphia ziekenhuis Pasteurlaan speelt daar nu een goede rol in. Maar de toekomst van dit ziekenhuis is onzeker. GroenLinks vind het essentieel dat minstens de huidige functies gehandhaafd blijven.

Op het gebied van zorg dienen de professionals op een goede wijze samen te werken met vrijwilligers. Wanneer sociale netwerken, vrijwilligers of mantelzorgers bij de zorg betrokken zijn dient dit altijd te gebeuren op een vrijwillige basis en kan er van een verplichting nooit sprake zijn. In het bijzonder moet hierbij aandacht zijn voor de relatie tussen mantelzorg en vrijwilligerswerk enerzijds en de arbeidsmarktpositie en economische onafhankelijkheid anderzijds. Zeker omdat mantelzorg vaak door vrouwen gebeurd.

Voor GroenLinks zijn de volgende punten van belang:

- Op het gebied van de participatie van mensen met een beperking wordt uitgegaan van het "VN-verdrag inzake de rechten van personen met een beperking".
- Het beoordelen van welke zorg noodzakelijk is, wordt overgelaten aan geschoolde professionals, die hier verstand van hebben. Hierbij staat de hulpvraag van de inwoner centraal.
- De gemeente brengt de onafhankelijke cliëntondersteuning onder de aandacht van mensen met een ondersteuningsvraag;
- De gelden die de gemeente krijgt voor het Sociaal Domein worden binnen het Sociaal Domein uitgegeven. Eventuele overschotten worden gestort in de bestemmingsreserve Sociaal Domein en gebruikt om toekomstige tegenvallers in het Sociaal Domein op te lossen of nieuwe initiatieven op het gebied van participatie, zorg en welzijn te ondersteunen.
- De reserve Sociaal Domein wordt op peil gehouden.
- Bij de overgang van de WMO naar de Wet Langdurige Zorg wordt de zorg vanuit de gemeente pas stopgezet als deze vanuit de WLZ is opgestart.
- De gemeente zorgt voor een goede ondersteuning van mantelzorgers en vrijwilligers om overbelasting te voorkomen en onderkent dat mantelzorg nooit een vervanging kan zijn van professionele zorg.
- De gemeente geeft goede voorlichting over de regelingen die er zijn binnen het Sociaal Domein om niet-gebruik van voorzieningen zoveel mogelijk te voorkomen.

- De gemeente Oosterhout zorgt door het contracteren van zorgaanbieders voor een divers aanbod van zorgorganisaties zodat iedereen kan kiezen voor een manier van zorg die bij zijn of haar levensovertuiging past.
- Bij het contracteren van zorgaanbieders zorgt de gemeente voor een goede rechtspositie voor de mensen die in de zorg werken, door reële tarieven te bieden, duurzame samenwerking aan te gaan en kansen te bieden aan vernieuwende zorgorganisaties.
- De gemeente ondersteunt en initieert initiatieven die tot doel hebben dat mensen elkaar kunnen ontmoeten om zo eenzaamheid te bestrijden en verbindingen tot stand te brengen in de wijken. Speciale aandacht is hier voor wijken als de Vlindervallei, de Contreie en Vrachelen waar geen gemeenschappelijke voorzieningen zijn.
- De bibliotheek is een partner van de gemeente op het gebied van participatie, het tegengaan van laaggeletterdheid en het creëren van ontmoetingsplekken voor mensen.
- Een goede rechtspositie (qua begeleiding en vergoeding van onkosten) van mensen, die vrijwillig actief zijn binnen gesubsidieerde organisaties.
- De activiteitencentra worden (vooral in de avonden en weekenden) weer toegankelijk voor verenigingen.
- De Pannehoef wordt een verenigingsgebouw.
- De gemeente ondersteunt initiatieven om te komen tot de vestiging van een hospice in Oosterhout.
- Oosterhout krijgt een opvangvoorzieningen voor daklozen.
- De gemeente zet zich actief in voor het behoud van de huidige functies van het Amphia ziekenhuis.

HOOFDSTUK 2: EEN GROEN OOSTERHOUT

Een schone en gezonde leefomgeving

GroenLinks wil dat iedereen in Oosterhout gezond kan leven. Wonen in een opgeruimde wijk met schone lucht draagt daaraan bij.

Luchtvervuiling

Veel Oosterhouters wonen in de directe nabijheid van de snelwegen A27 en A59 of een belangrijk lokale verkeersader, zoals de Bovensteweg of het kruispunt 'Trommelen' in de Bredaseweg. De uitstoot van fijnstof moet daar minder. Op de lokale wegen bijvoorbeeld door sluijverkeer tegen te gaan en de fiets te promoten. De maximumsnelheid op de snelwegen langs Oosterhout willen we lager, om dat te bereiken willen we in gesprek met de rijksoverheid.

Schone wijken

Wonen in een buurt waar zwerfafval een zeldzaamheid is. Het lijkt heel vanzelfsprekend, maar toch is dat op veel plaatsen in Oosterhout niet aan de orde. Met dank aan de ZAP'ers worden verschillende wijken regelmatig opgeschoond. GroenLinks wil dat Oosterhout bij de rijksoverheid pleit voor statiegeld op kleine flesjes en blikjes om zwerfafval tegen te gaan.

Afval

Afval bestaat niet, afval is een grondstof. GroenLinks wil dat in Oosterhout al het afval wordt gescheiden. We zijn al goed op weg, maar het kan nog veel beter. We gaan afvalscheiding promoten en zorgen dat het nog minder aantrekkelijk wordt om alles in de 'grijze bak' te gooien. Bewoners van hoogbouw moeten hun GFT-afval in de toekomst ook kunnen scheiden. GroenLinks wil ook in de openbare ruimte en in gemeentelijke gebouwen afvalscheiding mogelijk maken. De gemeente Oosterhout gaat ondernemers aansporen om ook hun afval volledig te scheiden.

GroenLinks wil daarom:

- De luchtkwaliteit in Oosterhout realtime meten, zo weten we waar de aandachtspunten liggen.
- Geen huizen meer bouwen die binnen 300 meter van een snelweg liggen.
- Dat gemeente richting Rijkswaterstaat actief gaat lobbyen om de snelheid op de snelwegen rondom Oosterhout van 130 terug te brengen naar 100 kilometer per uur.
- Luchtvervuiling door houtkachels aanpakken.
- Hoge eisen voor luchtkwaliteit stellen aan bedrijven die zich in Oosterhout vestigen.
- Sluijverkeer tegengaan door het herinrichten van wegen.
- Hergebruik nog verder stimuleren.
- Dat in 2020 90% van het afval gescheiden wordt ingezameld.
- Invoeren van gescheiden inzameling van GFT-afval in de hoogbouw.
- Actieve inzet op het tegengaan van illegaal dumpen van afval.

- Lichthinder tegengaan en energie besparen door 's nachts minder lantaarnpalen te laten branden.
- Een hoger handhavingsniveau voor risicovolle bedrijven.
- Geluidsoverlast van bedrijven en evenementen tegengaan.
- Extra vervuilende auto's zoveel mogelijk weren: alleen de schoonste vrachtwagens en bestelbusjes mogen de stad in.
- De bevoorrading van winkels en bedrijven in woonwijken strenger reguleren om overlast voor bewoners en luchtverontreiniging te minimaliseren.
- Voldoende bankjes en zitgelegenheden in de openbare ruimte.
- Vuurwerk afsteken beperken om overlast voor mens en dier te voorkomen.
- De gemeente bij de provincie aan laten dringen op betere wet- en regelgeving en handhaving op het overschrijden van de stikstofnormen.

Verkeer en vervoer

Oosterhout is een compacte gemeente, door de beperkte afstanden is de fiets een prima alternatief voor de auto. Ook wil GroenLinks goede fietspaden richting buurgemeenten. Fietsers en voetgangers krijgen namelijk prioriteit boven de auto. Het openbaar vervoer in Oosterhout en de kerkdorpen wordt als het aan GroenLinks ligt verbeterd.

Voorrang voor fietsers en voetgangers

Als het aan GroenLinks ligt, gaat de gemeente het gebruik van de fiets promoten. De schaal van Oosterhout is namelijk zeer geschikt om vaak de fiets te pakken. Die moet je dan wel goed kunnen parkeren, daarom blijven de huidige fietsenstallingen open en komen er extra fietsparkeerplekken bij in Oosterhout.

Fietsers, maar ook voetgangers, krijgen voorrang op de belangrijkste verkeersaders en de verkeersveiligheid voor deze weggebruikers moet omhoog. Binnen de bebouwde kom wordt 30 kilometer per uur rijden de norm voor automobilisten. Scooters worden, met helmplicht, verbannen van het fietspad naar de rijbaan. Naar buurgemeenten als Breda, Drimmelen en Geertruidenberg komen veilige doorfietsroutes.

De auto als het moet

Soms ontkom je er niet aan om de auto te nemen. Dat is dan bij voorkeur een auto met zo min mogelijk uitstoot. Als het aan GroenLinks ligt, geeft de gemeente het goede voorbeeld en wordt het volledige wagenpark op termijn vervangen door elektrische auto's. We zorgen voor een goede doorstroming en gaan sluijverkeer om de snelwegen te ontwijken tegen. De gemeente stelt een aantal parkeerplaatsen ter beschikking voor autodeelprojecten. Zo maken we het bezit van een auto minder vanzelfsprekend.

Parkeren

Parkeerplaatsen nemen een groot deel van de openbare ruimte in beslag. Ruimte die ook gebruikt kan worden voor groen of speelplaatsen. GroenLinks wil meer ruimte voor mens en natuur. Bewoners die bewust kiezen voor een straat waar de auto slechts te gast is, krijgen daar groen en speelruimte voor terug. Wij geven actief steun aan initiatieven voor dit soort leefstraten. Bij nieuwbouw wordt de

parkeerruimte op eigen terrein gerealiseerd, zodat minder gebruik wordt gemaakt van openbare ruimte.

GroenLinks wil:

- Het gebruik van de fiets stimuleren, zeker voor korte afstanden.
- Zorgen voor een goed fietsnetwerk naar de kerkdorpen en buurgemeenten.
- Langzaam verkeer de prioriteit geven op de belangrijkste verkeersaders van Oosterhout.
- Kruispunten veiliger maken voor langzaam verkeer.
- Scooters verplicht op de rijbaan laten rijden.
- Voldoende fietsenstallingen realiseren, verspreid over Oosterhout.
- De fietsenstalling onder de Markt open houden.
- Een groter deel van het centrum autovrij maken. Te beginnen met de Heuvel.
- Transferia met goed en gratis openbaar vervoer naar het centrum van Oosterhout creëren.
- Meer oplaadpunten voor elektrische fietsen en auto's.
- Dat het volledige wagenpark van de gemeente binnen afzienbare tijd elektrisch wordt.
- Parkeerplaatsen beschikbaar stellen voor autodeelprojecten.
- In woonwijken de openbare ruimte zo inrichten, dat de auto hier te gast is: minder parkeerplaatsen en meer speelplekken voor kinderen.
- Het openbaar vervoer toegankelijker maken voor ouderen en mensen met een beperking.
- Beter openbaar vervoer naar bedrijventerrein.
- Experimenteren met openbaar vervoer op afroep.
- De provincie aansporen om de Volans-dienst met elektrische bussen uit te voeren.
- Aansluiting zoeken bij de ontwikkeling van een lightrail tussen Breda en Tilburg.
- Dat de spoorlijn Breda - Utrecht alsnog wordt aangelegd, mét een station in Oosterhout.
- Dat de nachtbus vanuit Breda en Tilburg ook in de nacht van vrijdag op zaterdag gaat rijden.
- Geen nieuwe rondwegen om Oosterhout heen.
- Verkeersluw maken van de Ketenbaan.
- Opnieuw kijken naar nut en noodzaak van de aanpassing van de rotonde bij de Bromtol.
- Het Parkeerfonds (waaruit onder andere de parkeergarage in het Santrijngebied betaald wordt) als gesloten systeem behouden.
- De realisatie van een fietsbrug tussen de nieuwe wijk in de Zwaaihoek en Vrachelen 2.

Natuur en groen

Oosterhout is een groene gemeente. Toch staat er ook veel natuur onder druk. De Vrachelse Heide loopt bijvoorbeeld gevaar door de uitbreiding van recreatie. GroenLinks wil het groen in en rondom de gemeente behouden en waar mogelijk uitbreiden.

Groen in de stad en dorpen

Al het groen moet in een groenstructuurplan in kaart worden gebracht, als leidraad bij toekomstige plannen en bij beheer en onderhoud. Zo hebben we een goed overzicht van het groen in Oosterhout en de kerkdorpen. Gezonde bomen worden als het aan GroenLinks ligt niet gekapt. We zorgen ervoor dat monumentale en beeldbepalende bomen op een lijst komen. De gemeente moet actief campagne voeren om belangrijke bomen op particulier terrein ook op deze lijst te krijgen.

Een groene gemeente is koeler. Door klimaatverandering wordt het weer extremer, warme dagen worden daardoor al snel heet en er komt meer wateroverlast door hevige regenbuien. Zeker in versteende woonwijken en de binnenstad. GroenLinks kiest voor meer groen in de wijken. Zo wordt de warmte opgevangen en kan het water van een hevige regenbui wegvloeien. De gemeente moet inwoners ervan overtuigen dat volledig betegelde tuinen niet meer van deze tijd zijn.

Groen rondom de gemeente

Oosterhout is gezegend met verschillende natuurgebieden rondom de gemeente. Helaas staan deze natuurgebieden steeds vaker onder druk. In en rondom de Vrachelse Heide wordt behoorlijk ontwikkeld op het gebied van recreatie, met meer verkeersdruk tot gevolg. De gemeente koos er in het verleden te vaak voor om de Ecologische Hoofdstructuur te negeren, bijvoorbeeld voor het aanleggen van een ontsluitingsweg voor de nieuwe woonwijk bij Boswachterij Dorst. Voor GroenLinks is de natuur rondom Oosterhout iets dat we moeten beschermen. We keuren nieuwe grootschalige plannen in of in de directe omgeving van de Ecologische Hoofdstructuur af en gaan de natuur rondom de gemeente zelfs verbeteren.

Dit wil GroenLinks:

- Het bestaande groen behouden en verbeteren, zowel binnen de bebouwde kom als daarbuiten.
- Meer ecologische verbindingzones aanleggen.
- Monumentale en beeldbepalende bomen worden op een lijst plaatsen en zo beter beschermen.
- Een groenstructuurplan opzetten om beter in beeld te brengen wat er aan natuur is in Oosterhout.
- Meer groen en minder steen in wijken als Oosterheide, Dommelbergen en Slotjes. Dit om op een natuurlijke wijze verkoeling te realiseren in de stad.
- Minder volledig betegelde tuinen en bedrijventerreinen.
- De natuurgebieden rondom Oosterhout (Landgoed Oosterheide en Vrachelse Heide in het bijzonder) beschermen tegen ontwikkeling van grootschalige recreatiedoeleinden.

- Compensatie van geveldde bomen vindt voortaan plaats in de omgeving waar deze bomen geveld zijn.
- Geen huizen bouwen of wegen aanleggen in of in directe nabijheid van de Ecologische Hoofdstructuur.
- Biodiversiteit voorop stellen bij het beheer van gemeentelijke groenvoorzieningen.
- Bij onderhoud van het gemeentelijk groen rekening houden met broedseizoenen.
- Agrariërs en bedrijven stimuleren om bloemen- en kruidenrijke akkerranden en bermen aan te leggen, om de biodiversiteit te bevorderen.
- Landschapspark De Open Linie, tussen Oosterhout en Breda alsnog volledig realiseren.
- Geen grootschalige nieuwe ontwikkelingen op het gebied van veeteelt, kassen en teeltondersteunende voorzieningen in het buitengebied van Oosterhout.
- Kijken naar een goede zonering van de recreatiegebieden zodat mountainbikers, ruiters, wandelaars en fietsers elkaar niet in de weg zitten.

Klimaat en energie

Klimaatverandering is een wereldwijde uitdaging, maar de oplossing daarvoor begint op kleine schaal. In onze eigen gemeente dus. Oosterhout wordt als het aan GroenLinks ligt uiterlijk in 2050 energieneutraal. Om dat te bereiken wordt er in de toekomst alleen nog energieneutraal gebouwd. We betrekken Oosterhouters actief bij het klimaatbestendig maken van de gemeente. Bedrijven gaan energiezuiniger werken en de gemeente moet daarbij het goede voorbeeld geven.

Duurzaam wonen en bouwen

Wat GroenLinks betreft worden alle nieuwbouwprojecten in Oosterhout vanaf 2018 energieneutraal uitgevoerd. Door goede isolatie, groene daken, zonnepanelen en warmtepompen wordt het klimaat zoveel mogelijk ontzien. Bij het plannen van nieuwe wijken houdt de gemeente optimaal planning met de optimale benutting van de zon. Nieuwe wijken worden niet langer aangesloten op het aardgasnet en gasleidingen worden aan het eind van hun levensduur niet vervangen. Zo wil GroenLinks een transitie maken naar duurzame energie.

De gemeente moet Thuisvester aansporen om alle bestaande huurwoningen energiezuiniger te maken. Huiseigenaren sporen we aan om hun huis duurzamer te maken, onder meer door subsidies ter beschikking te stellen. Daarbij moeten we inzetten op een collectieve aanpak: isoleren met de hele straat en zonnepanelen op alle daken. Indien mogelijk kunnen huizenbezitters aansluiten bij renovatiewerkzaamheden van Thuisvester. De samenwerking met ONE wordt behouden en geïntensiveerd.

Groen ondernemen

Ondernemers die energie willen besparen, worden wat GroenLinks betreft door de gemeente ondersteund met kennis en bij de vergunningverlening. We faciliteren bedrijven die zich inzetten voor nieuwe technieken om energie te besparen. Wat GroenLinks betreft gaan de deuren van de winkels en horeca in de binnenstad dicht. Zo wordt er minder verwarmings- en koelcapaciteit verspild. Terrasverwarming moet beperkt worden om stroomverbruik te verminderen. Bedrijven en instellingen houden zich aan de verplichting om investeringen in energiebesparing uit te voeren als die in vijf jaar terug te verdienen zijn.

Het goede voorbeeld

Op het gebied van energietransitie moet de gemeente volgens GroenLinks het goede voorbeeld geven. Er komen zonnepanelen op alle gemeentelijke gebouwen en het stadhuis wordt energieneutraal. Verder worden alle gemeentelijke gebouwen zuiniger gemaakt. Energieklasse A is daarbij het doel. De gemeente moet gaan experimenteren met zonnepanelen op bushokjes om zo lantaarnpalen overdag op te laden.

GroenLinks wil daarom:

- Dat Oosterhout uiterlijk in 2050 energieneutraal is.
- Nieuwe huizen volledig energieneutraal bouwen.
- Dat projecten vanuit de gemeente cradle to cradle uitgevoerd gaan worden.
- Nieuwe wijken niet meer aansluiten op het aardgasnet en de leidingen niet vervangen aan het einde van hun levensduur.
- Bestaande huurwoningen energiezuiniger maken. Met betere isolatie, warmtepompen en zonnepanelen.
- Ondernemers die energie willen besparen ondersteunen met kennis en subsidies.
- Kleinschalige duurzame projecten ondersteunen met kennis en subsidies.
- Bedrijven faciliteren die nieuwe technieken om energie te besparen te ontwikkelen.
- Terrasverwarming zoveel mogelijk beperken.
- Dat de gemeente het goede voorbeeld geeft door op alle gemeentelijke gebouwen zonnepanelen te plaatsen.
- Dat het stadhuis bij renovatie of nieuwbouw energieneutraal wordt.
- Lantaarnpalen overdag opladen met zonnepanelen.
- Meer windmolens plaatsen in Oosterhout en de inkomsten hiervan storten in een duurzaamheidsfonds.

Dierenwelzijn

Dieren in Oosterhout hebben recht op een goed leven. Huisdieren krijgen de ruimte en we verzorgen onze dieren goed. De intensieve veehouderij wordt binnen de gemeente tot een minimum beperkt. Wij willen dat koeien kunnen grazen, varkens kunnen wroeten en kippen vrij kunnen scharrelen in de buitenlucht. Binnen de gemeentelijke organisatie worden daarom alleen dierproefvrije en biologische producten ingekocht. In de kantine van het gemeentehuis wordt een groot aanbod aan vegetarische producten opgenomen, zodat vlees niet altijd de meest logische optie wordt.

Steeds meer mensen kunnen vanwege een financieel benarde situatie niet meer zelf voor hun huisdieren zorgen. GroenLinks wil een vangnetregeling waarop mensen een beroep kunnen doen bij bijvoorbeeld onverwachte dierenartskosten of de reiskosten naar het asiel. Voor honden creëert de gemeente voldoende losloopgebieden, die duidelijk aangegeven worden.

Bij het beheer van het gemeentelijke groen staan biodiversiteit en bescherming van dieren en hun leefgebieden voorop. De gemeente verbetert de mogelijkheden voor nestplekken en broedgelegenheid voor vogels in de stedelijke woonomgeving. Overlast van plaagdieren

bestrijden we op een zo diervriendelijk mogelijke manier. Omdat vuurwerk een grote impact heeft op het welzijn van (huis)dieren wil GroenLinks het afsteken hier van zoveel mogelijk beperken.

GroenLinks wil:

- Dat er in Oosterhout een goed en respectvol dierenwelzijnsbeleid komt.
- Dat de gemeente gaat adviseren over dierenwelzijn en natuur.
- Intensieve veehouderij in Oosterhout tot een minimum beperken.
- Dat binnen de gemeentelijke organisatie alleen dierproefvrije en biologische producten worden ingekocht.
- Het chippen van honden en katten stimuleren.
- Een vangnetregeling voor mensen die door omstandigheden niet in staat zijn om voor hun huisdier te zorgen.
- Voldoende losloopgebieden voor honden creëren.
- Verkeersmaatregelen nemen om dieren te beschermen.
- Biodiversiteit en bescherming van dieren en hun leefgebieden voorop zetten bij het beheer van gemeentelijk groen.
- De nestplekken voor vogels verbeteren.
- Het gebruik van gewas- en insectenbestrijdingsmiddelen beperken en ontmoedigen.
- Geen megastallen toestaan in Oosterhout.
- Dat de gemeente haar uiterste best doet om de ontwikkeling van een megastal aan de Steenhovensebaan (LAVI) niet te laten plaatsvinden.
- Plezierjacht en jagen op gemeentelijke gronden uitbannen.
- Biologische landbouw in Oosterhout stimuleren.

HOOFDSTUK 3: EEN OPEN OOSTERHOUT

GroenLinks staat voor ieders vrijheid. In een open samenleving kun je zijn wie je bent en zeggen wat je vindt. Je voelt je er thuis en veilig. We gaan er respectvol met elkaar om. Ook al is iemand anders: we geven elkaar een kans. Altijd. In Oosterhout wonen mensen met verschillende achtergronden, overtuigingen en voorkeuren. Als we als samenleving willen groeien, moeten we ons allemaal in elkaars problemen, gevoelens en opvattingen durven inleven.

Luisteren naar inwoners

In onze stad wonen vrije, autonome en mondige burgers. GroenLinks wil dat burgers meer te zeggen krijgen over de plek waar ze leven, wonen, werken en ontspannen. Wij willen dat mensen mee kunnen praten en mee kunnen denken over de beslissingen die hen raken. We willen dat de gemeente naar naar hen luistert. Samen zoeken we naar nieuwe manieren van discussie en samen zoeken we naar oplossingen voor problemen in de stad. Iedereen wordt gehoord: mondige burgers die makkelijk meepraten, maar ook inwoners voor wie praten wat minder vanzelfsprekend is.

Oosterhout werkt ook actief mee aan nieuwe initiatieven van burgers ter verbetering van hun eigen buurt. En het is belangrijk om ook samen te werken met andere gemeenten. De menselijke maat is daarin altijd ons eerste uitgangspunt: de gemeente moet zo dicht mogelijk bij haar burgers staan.

Veiligheid

Onveiligheid en intolerantie verkleint de ruimte voor verschillen in een samenleving. Om de veiligheid op straat te waarborgen, moet de politie daadkrachtig optreden tegen overlast en criminaliteit. Het is ontoelaatbaar dat inwoners zich onveilig voelen in hun eigen omgeving of dat ze worden weggepest of mishandeld. Samen met de politie moet de gemeente werken aan veilige buurten en ingrijpen daar waar het misgaat. Maar het voorkómen van criminaliteit is nog beter. We zetten in het bijzonder in op het voorkomen van problemen als gevolg van radicalisering en polarisatie. Want we zijn trots op onze open en vrije samenleving: die waarden moeten we beschermen.

Gastvrije gemeente

Een open samenleving betekent ook een gastvrije samenleving. Oosterhout biedt mensen die op de vlucht zijn voor oorlog of onderdrukking een veilige haven. Tijdens hun procedure zijn vluchtelingen onderdeel van onze gemeente. Dat vraagt inzet van henzelf, maar ook van ons als lokale samenleving. GroenLinks wil burgers actief betrekken bij de vestiging van vluchtelingen. Tegen racisme en discriminatie van migranten, vrouwen en (seksuele) minderheden of mensen met een beperking stellen we harde grenzen. In een open en gastvrije samenleving moeten we ons allemaal thuis kunnen voelen.

Cultuur

Wij zijn trots op ons lokale culturele erfgoed en zorgen daar goed voor. Bij een open stad hoort ook een bruisend cultureel aanbod. Kunst stelt vragen bij wat we dachten zeker te weten. Kunst verbeeldt werelden die er niet zijn. Kunst verrijkt ons leven en geeft glans aan ons bestaan. Maar kunst kan ook bijdragen aan ontspanning, ontmoeting en zelfontplooiing, bijvoorbeeld als mensen zingen in een koor, schilderles nemen of dansen in

een groep. GroenLinks vindt het daarom belangrijk dat alle kinderen al jong toegang hebben tot cultuur - onafhankelijk van het inkomen van hun ouders.

Diversiteit

GroenLinks wil dat iedereen zich in Oosterhout thuis voelt, ongeacht afkomst, geslacht, beperking, geloof of (seksuele) voorkeur. Daartoe moet discriminatie voorkomen en bestreden worden, terwijl gewerkt moet worden aan verdraagzaamheid en aan ruimte voor minderheden. In dit verband kan overleg met religieuze en levensbeschouwelijke organisaties de gemeente goede initiatieven opleveren, maar ook gevoelige punten boven tafel brengen.

Oosterhout is voor iedereen een gastvrije gemeente. Artikel 1 van de Grondwet is hierbij leidend en komt te hangen in de hal van het stadhuis. ("Allen die zich in Nederland bevinden, worden in gelijke gevallen gelijk behandeld. Discriminatie wegens godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht of welke grond dan ook, is niet toegestaan").

- Bij de aanpak van discriminatie werkt de gemeente intensief samen met het regionale Anti-Discriminatie Bureau.
- Het personeelsbestand van de gemeente moet een afspiegeling van de lokale samenleving zijn.
- Instellingen en organisaties die subsidie van Oosterhout ontvangen, maken werk van diversiteit.
- Tegen discriminatie wordt hard opgetreden.
- De gemeente luistert naar burgers en praat met hen, waarbij ook alle religieuze en levensbeschouwelijke organisaties worden betrokken.
- We werken als gemeente alleen samen met organisaties die bijdragen aan een actieve, open en solidaire samenleving. Dat geldt ook voor organisaties van minderheden en organisaties met een religieuze achtergrond.

Kunst en cultuur

Kunst en cultuur geven de Oosterhoutse samenleving haar eigen identiteit. Belangrijk is ook dat zij de creativiteit bevorderen, een sociale functie vervullen en een ontmoetingsplaats voor diverse groepen zijn. Gestreefd moet daarom worden dat alle Oosterhouters onbelemmerd toegang hebben tot kunst en cultuur, actief of passief.

Oosterhout heeft in het verleden soms gemakkelijk afstand gedaan van historische, monumentale gebouwen. Het zou daarom goed zijn als de gemeente de nodige inspanningen verricht om de mogelijk te sluiten kerkgebouwen voor het nageslacht te bewaren en in samenspraak met belanghebbenden een nieuwe bestemming aan die gebouwen te geven.

In een notendop: GroenLinks staat voor een ook op kunst- en cultuurgebied bruisende, creatieve gemeente, waar ruimte is voor kunstenaars, aandacht wordt geschonken aan kunst- en cultuureducatie en gestreefd wordt naar behoud en promotie van cultureel erfgoed.

Dit willen wij:

- GroenLinks wil het lokale en regionale potentieel van kunstenaars en creatieve inwoners optimaal benutten.
- De gemeente promoot het lokale en regionale cultuuraanbod en stemt het op elkaar af zodat meer mensen ervan kunnen genieten.
- Leegstaande panden worden beschikbaar gesteld als atelier- of repetitieruimte.
- Kunstenaars kunnen exposeren in lege winkelatalages.
- De gemeente stimuleert scholen om jongeren enthousiast te maken voor kunst en cultuur.
- Cultuur is voor iedereen; Oosterhout sluit zich aan bij het Provinciaal Jeugd cultuurfonds om mogelijk te maken dat kinderen uit armere gezinnen in staat zijn om bijvoorbeeld dans-, theater- of muzieklessen te nemen.
- De gemeente beschermt waardevolle gebouwen en landschapselementen, zij doet mee aan Open Monumentendag en promoot historische wandelingen en beelden- en architectuurroutes.
- GroenLinks pleit voor het behoud van een sterke lokale omroep in Oosterhout.
- De mogelijkheid gaat onderzocht worden om te komen tot de oprichting van een Oosterhouts Stadsmuseum.
- Bij de herinrichting van gebied rondom Arkendonk komt er weer ruimte voor een dependance van de Openbare Bibliotheek in dit deel van de stad. Ook in Oosterheide gaat naar ruimte voor een dergelijke dependance gezocht worden.

Openbare orde en veiligheid

GroenLinks wil dat we samen zorgdragen voor een veilige woon- en leefomgeving. Zij verwacht daarbij het meest van de fysieke aanwezigheid van de politie (waarbij voorkomen beter is dan genezen, dus meer nadruk op preventie dan op repressie). Daar waar nuttig, kan cameratoezicht aanvullend werken, zoals bijvoorbeeld in het uitgaanscentrum. Inzet van drones boven de stad kan niet op goedkeuring van GroenLinks rekenen. In het bijzonder de inbreuk op de privacy en daarnaast het risico van schade en/of letsel in geval van een ongeval met een drone wegen niet op tegen de voordelen.

Samengevat:

- GroenLinks zet in op preventie, met, indien noodzakelijk, repressie, dit alles met behoud van burgerlijke vrijheden.

Komt er voor elke wijk een wijkveiligheidsplan. Samen met bewoners en politie identificeert de gemeente onveilige punten en door samen te werken wordt effectief naar oplossingen gezocht.

- Een gerichtere inzet van handhavers en wijkagenten zodat overlast in de wijken aangepakt wordt.
- Een politie die goed en makkelijk bereikbaar is (ook in de avonden).

- Buurttoezicht maakt van bewoners de ogen en oren van de wijk. Hierbij komt een buurtveiligheids-app. Daar kunnen inwoners bijvoorbeeld verdachte situaties of vernielingen melden.
- In het kader van inbraakpreventie wordt er naar gestreefd alle woningen te laten voldoen aan het politiekeurmerk Veilig Wonen.
- Met horecaondernemers maakt de gemeente afspraken over veilig uitgaan. Met de belangen van buurtbewoners wordt uiteraard rekening gehouden.
- Bij kleine problemen en conflicten tussen buurtgenoten moeten zij een beroep kunnen doen op een buurtbemiddelaar. Hierbij speciale aandacht voor jongeren: waar jongeren betrokken zijn bij een conflict, worden ze ook betrokken bij de oplossing.
- Het gebruik van brandmelders wordt gestimuleerd. Alle horecagelegenheden worden jaarlijks gecontroleerd op brandveiligheid.
- Cameratoezicht, mosquito's, preventief fouilleren, gebiedsontzeggingen, drones en samscholingsverboden worden alleen toegepast onder strenge voorwaarden.

Verder:

- Wordt alles gedaan om huiselijk geweld aan te pakken en te voorkomen. Daarbij wordt gezorgd voor een goede, samenwerking van hulpdiensten, zodat signalering, aanpak en hulpverlening bij huiselijk geweld zo snel en effectief mogelijk is.
- Wordt alles gedaan om seksuele intimidatie tegen te gaan.
- Wordt streng toegezien op handhaving van de leeftijdsgrens voor verkoop van alcohol en tabak aan minderjarigen.

Wat het behoud van burgerlijke vrijheden betreft:

- Moeten de inwoners van Oosterhout moeten erop kunnen vertrouwen dat zij zo min mogelijk door de overheid in hun privacy worden geschonden.
- Zijn de gemeentelijke websites zijn goed beschermd tegen virussen en cyberaanvallen, zodat de informatie van inwoners privé is en blijft.
- GroenLinks is vóór legalisering van softdrugs. Dit betekent concreet het verkopen van legaal geteelde softdrugs in een legale coffeeshop.

Internationaal

GroenLinks kijkt verder over de stadsgrenzen en hecht waarde aan een actief mondiaal beleid, waarin geen plaats is voor discriminatie op grond van wat dan ook, waarin sprake is van internationale solidariteit en sociale rechtvaardigheid. De wereld stopt niet bij de gemeentegrens van Oosterhout. Wij dragen ons steentje bij aan een eerlijke en duurzame wereld! Denk mondiaal, handel lokaal Hier ligt uiteraard een belangrijke taak voor nationale regeringen, de Europese Unie, de Verenigde Naties en andere internationale organisaties. Maar ook gemeenten, dus ook Oosterhout, kunnen hierbij een onmisbare schakel vormen: op lokaal niveau kan iedereen bijdragen aan een sociaal, economisch en ecologisch duurzame wereld. De gemeente kan dat zelf doen, maar ook haar inwoners daartoe aanmoedigen. Zo kan worden bijgedragen aan het ontwikkelen en ondersteunen van

projecten in ontwikkelingslanden en wordt de bewustwording in Oosterhout over het leven in die landen gestimuleerd.

GroenLinks vindt het volgende:

- De gemeente gaat al haar producten en diensten duurzaam, diervriendelijk en fair-trade inkopen. We willen geen producten of diensten die niet goed zijn voor andere mensen of voor de natuur.
- De gemeente ontwikkelt stedenbanden, zodat dit kan bijdragen aan de betrokkenheid van inwoners, scholen, instellingen, bedrijven en ontwikkelingsorganisaties.
- Oosterhout wordt een 'Global Goals Gemeente', dat wil zeggen dat er op lokale wijze wordt bijgedragen aan de Global Goals for Sustainable Development: 17 doelen die raken aan de kerntaken van gemeenten, zoals afvalbeheer, duurzame productie en consumptie, huisvesting, terugdringen van ongelijkheid, werkgelegenheid en participatief bestuur.
- De gemeente informeert de inwoners actief over haar internationale activiteiten via de gemeentelijke website en andere media. Transparantie en betrokkenheid zijn belangrijke uitgangspunten.
- We Europese fondsen voor het gemeentelijk en regionaal beleid moeten benutten.

Vluchtelingenbeleid

Oosterhout denkt en doet mee aan de opvang van vluchtelingen, in nauw overleg met bewoners. Opvang vindt verspreid over het land plaats. Alle gemeenten moeten daaraan een bijdrage leveren. Samen met de inwoners bekijkt de gemeente hoe ze haar verantwoordelijkheid waar kan maken. Mensen die zich als vluchteling in Nederland melden, doorlopen een uitgebreide asielpcedure. GroenLinks vindt het belangrijk dat zij gedurende die procedure al beginnen met integreren. Het leren van de taal en het doen van (vrijwilligers)werk is goed voor henzelf en voor de gemeente waarin zij opvang vinden. De gemeenten moet ervoor zorgen dat buurtbewoners, kinderen, studenten en personeel van bedrijven voorlichting krijgen over wat vluchteling zijn precies betekent en hoe de opvang eruit gaat zien, maar ook over de destructieve gevolgen van discriminatie en de vruchten die als gemeente kunnen plukken van culturen diversiteit.

- Oosterhout werkt actief aan het draagvlak voor vluchtelingenopvang.
- Vluchtelingen beginnen direct na aankomst in de gemeente met een taal cursus en indien mogelijk met (vrijwilligers-)werk om de integratie te versnellen.
- Als een vluchteling een verblijfsvergunning krijgt, helpt de gemeente hem of haar zo snel mogelijk aan woonruimte. Hierbij krijgt hij of zij integratiebegeleiding.
- De gemeente voert regie over de inburgering, samen met de vluchteling.
- Uitgewezen asielzoekers in nood krijgen van de gemeente ondersteuning en tijdelijke opvang.
- Jonge immigranten krijgen extra aandacht. GroenLinks pleit voor goede opvang en begeleiding voor deze groep en daarnaast voor actieve inzet van de 18+-arrangementen.

De gemeente en haar inwoners

GroenLinks wil dat inwoners samenwerken met hun gemeente. We ondersteunen eigen initiatief, luisteren en denken mee. Een democratisch en doeltreffend bestuur lijkt een vanzelfsprekendheid. Maar in de praktijk is bijvoorbeeld de invloed van de gemeenteraad, in principe het hoogste orgaan, op een aantal terreinen gering. De democratische controle van het beleid moet worden versterkt. Met name de invloed op en controle van allerlei intergemeentelijke organisaties zoals regionale samenwerkingsverbanden is beperkt. Samenwerking is uiteraard belangrijk maar dient vanuit democratisch oogpunt beperkt te blijven tot uitvoering van beleid en mag niet evolueren tot beleidsontwikkeling waarop de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten vrijwel geen invloed meer kunnen uitoefenen. Wij willen dat de controlerende en richtinggevende rol van de gemeenteraad wordt versterkt, in het bijzonder voor wat betreft intergemeentelijke organisaties en samenwerkingsverbanden waarbij Oosterhout partij is.

Goede dienstverlening

Medewerkers aan het loket zijn klantvriendelijk, denken mee en kennen hun inwoners. Daarom willen we investeren in de professionaliteit en scholing van medewerkers. De dienstverlening, de organisatie en de structuur moeten passen bij de veranderende bevolking. Dit betekent een wezenlijke interculturalisering en kennis van 'codes' bij de verschillende migrantengroepen. De gemeentelijke website is toegankelijk voor iedereen, ook voor mensen met een beperking. De informatie op de website is makkelijk te vinden; dit wordt regelmatig getest door een inwonerspanel. Ook voor mensen die geen internet hebben, is informatie van de gemeente gemakkelijk te verkrijgen in het gemeentehuis, wijkposten en via lokale media.

De gemeente gaat zich in de verantwoording van het beleid meer richten op de inwoners. Zij hebben recht om te weten of gemeenschapsgeld goed wordt besteed. Het gemeentebestuur informeert haar bewoners over wat er wel en niet is bereikt en wat dat heeft gekost.

Het vertrouwen in de democratie gaat de gemeente aan het hart. Raad, college en ambtelijke organisatie laten in ieder geval één keer per raadsperiode de eigen integriteit doorlichten.

Dit vindt GroenLinks belangrijk:

- Inwoners van Oosterhout praten in een vroeg stadium al mee over belangrijke beslissingen en hebben daadwerkelijk invloed. Dit gebeurt in de vorm van het bestaand programma "Verbindend bestuur". De gemeente ontwikkelt nieuwe ideeën samen met burgers. Dit kan nog verder doorontwikkeld worden.
- Meepraten en invloed uitoefenen begint in de wijken.
- De gemeente ondersteunt haar inwoners bij eigen initiatieven.
- De gemeente overlegt regelmatig met belangrijke organisaties, zoals welzijnsinstellingen, woningcorporaties en ondernemersverenigingen in Oosterhout om te weten wat er speelt.
- De gemeente komt ook 'buiten': de medewerkers weten wat er leeft in Oosterhout. Ambtenaren gaan daarom zelf vaker 'de straat op' om erachter te komen waar problemen spelen en om oplossingen met inwoners te bespreken.

- We vragen onze inwoners tips voor een betere dienstverlening.
- Iedereen heeft gemakkelijk toegang tot gemeentelijke informatie. De informatie wordt vraaggericht en eenvoudig vindbaar aangeboden.
- GroenLinks vindt digitalisering een goede ontwikkeling, maar vindt niet dat inwoners tussen 'digitale wal en schip' moeten vallen. Een persoonlijke benadering (telefonisch of aan de balie) blijft voor bepaalde groepen belangrijk.
- De gemeente voorziet in een fysiek informatiepunt in elke wijk/kern waar gemeente en zorg- en welzijnsinstanties samenwerken en ouderen op vaste tijden terecht kunnen met hun vragen.
- De dienstverlening vanuit de gemeente aan ondernemers blijft toegankelijk in de vorm van een bedrijvenloket.
- Oosterhout blijft lid van de Rekenkamer West-Brabant.

Gemeentelijke organisatie

We moeten de gemeente zo organiseren dat ze hun taken effectief en efficiënt kunnen uitvoeren. Onder goede democratische controle en dicht bij de bewoners. Of dit het beste kan door gemeentelijke opschaling (fusie), samenwerking of uitbesteding naar centrumgemeenten is afhankelijk van de lokale situatie. GroenLinks is voorstander van een zelfstandige gemeente Oosterhout. Mocht echter in de toekomst een herindeling onontkoombaar blijken dan gaat de voorkeur van GroenLinks uit naar het vormen van een Dongemond-gemeente, samen met Geertruidenberg en Drimmelen. Financiële risico's moeten worden vermeden. Zo is het samenwerkingsverband op ICT gebied, Equalit, nu nog onderdeel van de gemeentelijke organisatie waardoor die opdraait voor eventuele problemen. De risico's moeten over de deelnemende gemeenten worden verspreid.

GroenLinks vindt dat:

- De gemeente mee moet doen aan Het Nieuwe Werken. Dit kan onder andere helpen bij het verlagen van de kosten, een betere bereikbaarheid van de gemeente voor haar burgers en een betere combinatie van werk en privé voor ambtenaren.
- Bij het nieuwe stadhuis gekozen dient te worden voor de oplossing die financieel en duurzaam gezien het meest voordelig is.
- De gemeente kwaliteit moet leveren.
- De inhuur van externen zoveel mogelijk moet worden beperkt.
- Dat de gemeente bij het uitbesteden van taken in de eerste plaats op kwaliteit en niet alleen op kosten moet letten. We toetsen aanbestedingen op kwaliteit en duurzaamheid, ook van personeel.
- In het belang van de inwoners zorgt de gemeente voor tevreden en betrokken ambtenaren, zodat de dienstverlening aan inwoners zal verbeteren.
- De gemeente kiest voor het gebruik van 'open source software' en werkt aan een strategie om het gebruik van gesloten software binnen de eigen organisatie af te bouwen. De Nederlandse overheid hanteert hiervoor beleid omdat dit bijdraagt aan onafhankelijkheid.

- Werk samen met aangrenzende gemeenten en regio's om de lokale economie te stimuleren.
- De gemeente moet zorgen voor transparante vergunningstrajecten.
- Het publieke belang hoort voorop te staan. Transparantie en integriteit horen bij elkaar. Elke politicus moet integer zijn.